

Dvi šeimos – dvi tremties istorijos

ŠIAULIŲ „AUŠROS“ MUZIEJUS

Stende pateikiama dvių šeimų – Vilučių ir Jakubauskų – gyvenimo faktai, liudijantys apie carinės ir sovietinės valdžios metais vykdytų lietuvių tautos trėmimus, padariusius milžinišką žalą Lietuvai ir jos žmonėms. Tuo laikotarpiu instituciniuose fonduose saugotos vertingiausios kultūros paveldo objektų kolekcijos, kurios okupacinei valdžiai pasirodė esančios ideologiskai neparankios, buvo grobstomos ir nalkinamos. Tokios pat baigties sulaukė ir didelė dalis asmeninių šeimų archyvų – dažnai prieš tremtį ar baimindamiesi represijų juos sąmoningai sunaikindavo patys šeimininkai.

Tremtinių kaimo (Palivinio vls., Šiaulių apsk.) jaunelėtinių skrydžiai valdyba (jų namų paversti į ūzino). Palivinys, 1932 m. liepos 12 d. Fotografas nežinomas. F-IF 1593

Jakubauskų šeima. Pirmoje eilėje iš kairės į dešinę stovi: dukros Aleksandra ir Diana bei sūnus Vytautas. Antroje eilėje iš kairės į dešinę stovi: dukra Pranciška, sūnus Bronius, motina Ona, tėvas Juozas, dukra Ona Jakubauskaitė, 1937 m. Fotografas nežinomas. FTS-AP-1-B1-L735

Ona Jakubauskienė (dešinėje) su sūnumi Prancišku ir Ona Jakubauskienės. Praneš, 1937 m. Fotografas nežinomas. FTS-AP-1-B1-L744

Šiame kontekste iki mūsų dienų išsaugotų net ir pavienės tautos gyvenimą iki tremties ar tremtyje liudijančios fotografijos pasakoja iš Saratovo srityje ištremto 1863 m. sukilimo dalyvio Vilučių (vardas nežinomas) šeimos istorija. Ją liudijant dokumentinį pavidą surinko bei Antano ir Agnésės Vilučių pasakojimus apie gyvenimą tremtyje ir surgius į Lietuvą užrašė kraštotyrininkė Irena Rudzinskienė. Nuo sovietinės valdžios represijų XX a. viduryje nukentėjusios Jakubauskų šeimos istorija pristato Violetos Revuckienės į muziejų atnešta Onos Revuckienės užrašyta Šeimos istorija bei surinktu fotografiniu kopiju.

Lietuvos valstybės kūrimosi istorija kūpina permanentų bei tragikuju ivykių. Daug netekėlių mūsų valstybė patyrė okupaciniems valdžioms iš ūzies tremtiant gyventojus. Pirmieji masiški lietuvių tremimai pradėti vykdyti XIX a. – po 1831 m. ir 1863 m. sukilimų prieš carinės Rusijos valdžią. Pirmosios sovietinės okupacijos metais ir po Antrojo pasaulinio karo sovietinės valdžios vykdyti bei daugelių Šeimų palietę tremimai tapo masišku lietuvių tautos nalkinimu – etnocidu.

KRAŠTO APSAUGOS MINISTERIJA
3-ias ARTILERIJOS PULKAS.

LIUDYMAS.

Šiuo liudijama, kad *Vilučių* kiles iš *Jakubauskų* apskrities *Ponai* valstiaus *Bronių* kaimo, yra *geras* baigęs 3-io Artilerijos pulko mokomosios komandos kursą.
Pagrindas: 3-io Artilerijos pulko įsk. Nr. 3
3-io Artilerijos Pulko Vadas
Mokomosios Komandos Vadas
Vilučių

Agnės Vilučytė ir Antanas Vilučių Šiaulių miesto parko. XX a. 4 deš. Fotografas nežinomas. F-IF 1596

Kraštotyrininkės I. Rudzinskienės surinkta istorinė medžiaga pertekliai Vilučių Šeimos tremties istoriją. 1863 m. sukilimo dalyviai Vilutis su ūzina ir sūnumi Alfonsu bei kitos sukilimo dalyviai ir remėjų Šeimos buvo ištremti į Saratovo sritys steppes. Ten tremtinių iškėlė tris lietuviškus kaimus – Ciornaja Padina, Tolovka ir Litovka. Ciornaja Padinos kaimine užaugo keturių Vilučių Šeimos kertos, tremtyje išsaugojusios lietuviškumą bei puoselėjusios norą grįžti į Tėvynę. Vilučių, kaiju ir ketvirčiai kiti sukilėliai tremtinių, atkėrus Lietuvos Neprirklausomybę, pasinaudojant galimybėmis grįžti į Lietuvą. Tėvynėje tremtiniam buvo dalijamas po Žemės reformos išparcelliotu dvaru žemės. 1922 m. Vilučių su kitomis suprižiūsimomis Šeimomis apsigyveno Šiaulių apskrities Pašvitinio valstijoje, kur buvo įkurtas Tremtinių kaimas. | Lietuvos gržtęs 1863 m. sukilimo dalyvio Vilučių progauskis Antanas Vilutis tarnavo Lietuvos karionėje, vėliau dirbo Šiaulių kaletimo prižiūrėtoju. Vokiečių okupacijos metais, bendradarbiaudamas su kitaikais kaletimo tarnautuoliais, jis į laisvę paleido 300 politinų kalinių. Dėl to teko slapsytis. Represijų A. Vilučiui pavyko išvengti.

Tremties suvinėta drobės servetėlė. Autorkis nežinomas, 1923 m. (?) Fotografas nežinomas. FTS-AP-1-B1-L746

Servetėlė, kad servetėlės akumuliuoti perkaupytų metų gaminimą. Savo 1920 m. Lietuvos partizanei už brolio Bronių

Jakubauskų partizanų veidu su mama ir broliu ištremta Elena Jakubauskaitė. Manno, kad servetėlė gelbė priklausė Onos Jakubauskienės sesorių, taip pat tremtinių Monikos Mackevičienės sesorė.

Monikos Mackevičienės sesorė.

Dydžiulis 22-ies Bronių Jakubauskų (dešinėje) partizanų būris. Neorėdamas na metams buvo per susidurimą su striabais Bronius žuvo. Už Bronių partizanų veidu su motina Ona Jakubauskienė ir broliu Vytautu bei sesoriu Elena buvo ištremti į Tomsko srity.

Ištremta 1923 m. Bronių Jakubauskų (dešinėje) partizanų būris. Neorėdamas na metams buvo per susidurimą su striabais Bronius žuvo. Už Bronių partizanų veidu su motina Ona Jakubauskienė ir broliu Vytautu bei sesoriu Elena buvo ištremti į Tomsko srity.

1945 m. Bronių Jakubauskų (dešinėje) partizanų būris. Neorėdamas na metams buvo per susidurimą su striabais Bronius žuvo. Už Bronių partizanų veidu su motina Ona Jakubauskienė ir broliu Vytautu bei sesoriu Elena buvo ištremti į Tomsko srity.

1945 m. Bronių Jakubauskų (dešinėje) partizanų būris. Neorėdamas na metams buvo per susidurimą su striabais Bronius žuvo. Už Bronių partizanų veidu su motina Ona Jakubauskienė ir broliu Vytautu bei sesoriu Elena buvo ištremti į Tomsko srity.

1945 m. Bronių Jakubauskų (dešinėje) partizanų būris. Neorėdamas na metams buvo per susidurimą su striabais Bronius žuvo. Už Bronių partizanų veidu su motina Ona Jakubauskienė ir broliu Vytautu bei sesoriu Elena buvo ištremti į Tomsko srity.

1945 m. Bronių Jakubauskų (dešinėje) partizanų būris. Neorėdamas na metams buvo per susidurimą su striabais Bronius žuvo. Už Bronių partizanų veidu su motina Ona Jakubauskienė ir broliu Vytautu bei sesoriu Elena buvo ištremti į Tomsko srity.

1945 m. Bronių Jakubauskų (dešinėje) partizanų būris. Neorėdamas na metams buvo per susidurimą su striabais Bronius žuvo. Už Bronių partizanų veidu su motina Ona Jakubauskienė ir broliu Vytautu bei sesoriu Elena buvo ištremti į Tomsko srity.

1945 m. Bronių Jakubauskų (dešinėje) partizanų būris. Neorėdamas na metams buvo per susidurimą su striabais Bronius žuvo. Už Bronių partizanų veidu su motina Ona Jakubauskienė ir broliu Vytautu bei sesoriu Elena buvo ištremti į Tomsko srity.

1945 m. Bronių Jakubauskų (dešinėje) partizanų būris. Neorėdamas na metams buvo per susidurimą su striabais Bronius žuvo. Už Bronių partizanų veidu su motina Ona Jakubauskienė ir broliu Vytautu bei sesoriu Elena buvo ištremti į Tomsko srity.

1945 m. Bronių Jakubauskų (dešinėje) partizanų būris. Neorėdamas na metams buvo per susidurimą su striabais Bronius žuvo. Už Bronių partizanų veidu su motina Ona Jakubauskienė ir broliu Vytautu bei sesoriu Elena buvo ištremti į Tomsko srity.

1945 m. Bronių Jakubauskų (dešinėje) partizanų būris. Neorėdamas na metams buvo per susidurimą su striabais Bronius žuvo. Už Bronių partizanų veidu su motina Ona Jakubauskienė ir broliu Vytautu bei sesoriu Elena buvo ištremti į Tomsko srity.

1945 m. Bronių Jakubauskų (dešinėje) partizanų būris. Neorėdamas na metams buvo per susidurimą su striabais Bronius žuvo. Už Bronių partizanų veidu su motina Ona Jakubauskienė ir broliu Vytautu bei sesoriu Elena buvo ištremti į Tomsko srity.

1945 m. Bronių Jakubauskų (dešinėje) partizanų būris. Neorėdamas na metams buvo per susidurimą su striabais Bronius žuvo. Už Bronių partizanų veidu su motina Ona Jakubauskienė ir broliu Vytautu bei sesoriu Elena buvo ištremti į Tomsko srity.

1945 m. Bronių Jakubauskų (dešinėje) partizanų būris. Neorėdamas na metams buvo per susidurimą su striabais Bronius žuvo. Už Bronių partizanų veidu su motina Ona Jakubauskienė ir broliu Vytautu bei sesoriu Elena buvo ištremti į Tomsko srity.

1945 m. Bronių Jakubauskų (dešinėje) partizanų būris. Neorėdamas na metams buvo per susidurimą su striabais Bronius žuvo. Už Bronių partizanų veidu su motina Ona Jakubauskienė ir broliu Vytautu bei sesoriu Elena buvo ištremti į Tomsko srity.

1945 m. Bronių Jakubauskų (dešinėje) partizanų būris. Neorėdamas na metams buvo per susidurimą su striabais Bronius žuvo. Už Bronių partizanų veidu su motina Ona Jakubauskienė ir broliu Vytautu bei sesoriu Elena buvo ištremti į Tomsko srity.

1945 m. Bronių Jakubauskų (dešinėje) partizanų būris. Neorėdamas na metams buvo per susidurimą su striabais Bronius žuvo. Už Bronių partizanų veidu su motina Ona Jakubauskienė ir broliu Vytautu bei sesoriu Elena buvo ištremti į Tomsko srity.

1945 m. Bronių Jakubauskų (dešinėje) partizanų būris. Neorėdamas na metams buvo per susidurimą su striabais Bronius žuvo. Už Bronių partizanų veidu su motina Ona Jakubauskienė ir broliu Vytautu bei sesoriu Elena buvo ištremti į Tomsko srity.

1945 m. Bronių Jakubauskų (dešinėje) partizanų būris. Neorėdamas na metams buvo per susidurimą su striabais Bronius žuvo. Už Bronių partizanų veidu su motina Ona Jakubauskienė ir broliu Vytautu bei sesoriu Elena buvo ištremti į Tomsko srity.

1945 m. Bronių Jakubauskų (dešinėje) partizanų būris. Neorėdamas na metams buvo per susidurimą su striabais Bronius žuvo. Už Bronių partizanų veidu su motina Ona Jakubauskienė ir broliu Vytautu bei sesoriu Elena buvo ištremti į Tomsko srity.

1945 m. Bronių Jakubauskų (dešinėje) partizanų būris. Neorėdamas na metams buvo per susidurimą su striabais Bronius žuvo. Už Bronių partizanų veidu su motina Ona Jakubauskienė ir broliu Vytautu bei sesoriu Elena buvo ištremti į Tomsko srity.

1945 m. Bronių Jakubauskų (dešinėje) partizanų būris. Neorėdamas na metams buvo per susidurimą su striabais Bronius žuvo. Už Bronių partizanų veidu su motina Ona Jakubauskienė ir broliu Vytautu bei sesoriu Elena buvo ištremti į Tomsko srity.

1945 m. Bronių Jakubauskų (dešinėje) partizanų būris. Neorėdamas na metams buvo per susidurimą su striabais Bronius žuvo. Už Bronių partizanų veidu su motina Ona Jakubauskienė ir broliu Vytautu bei sesoriu Elena buvo ištremti į Tomsko srity.

1945 m. Bronių Jakubauskų (dešinėje) partizanų būris. Neorėdamas na metams buvo per susidurimą su striabais Bronius žuvo. Už Bronių partizanų veidu su motina Ona Jakubauskienė ir broliu Vytautu bei sesoriu Elena buvo ištremti į Tomsko srity.

1945 m. Bronių Jakubauskų (dešinėje) partizanų būris. Neorėdamas na metams buvo per susidurimą su striabais Bronius žuvo. Už Bronių partizanų veidu su motina Ona Jakubauskienė ir broliu Vytautu bei sesoriu Elena buvo ištremti į Tomsko srity.

1945 m. Bronių Jakubauskų (dešinėje) partizanų būris. Neorėdamas na metams buvo per susidurimą su striabais Bronius žuvo. Už Bronių partizanų veidu su motina Ona Jakubauskienė ir broliu Vytautu bei sesoriu Elena buvo ištremti į Tomsko srity.

1945 m. Bronių Jakubauskų (dešinėje) partizanų būris. Neorėdamas na metams buvo per susidurimą su striabais Bronius žuvo. Už Bronių partizanų veidu su motina Ona Jakubauskienė ir broliu Vytautu bei sesoriu Elena buvo ištremti į Tomsko srity.

1945 m. Bronių Jakubauskų (dešinėje) partizanų būris. Neorėdamas na metams buvo per susidurimą su striabais Bronius žuvo. Už Bronių partizanų veidu su motina Ona Jakubauskienė ir broliu Vytautu bei sesoriu Elena buvo ištremti į Tomsko srity.

1945 m. Bronių Jakubauskų (dešinėje) partizanų būris. Neorėdamas na metams buvo per susidurimą su striabais Bronius žuvo. Už Bronių partizanų veidu su motina Ona Jakubauskienė ir broliu Vytautu bei sesoriu Elena buvo ištremti į Tomsko srity.

1945 m. Bronių Jakubauskų (dešinėje) partizanų būris. Neorėdamas na metams buvo per susidurimą su striabais Bronius žuvo. Už Bronių partizanų veidu su motina Ona Jakubauskienė ir broliu Vytautu bei sesoriu Elena buvo ištremti į Tomsko srity.

1945 m. Bronių Jakubauskų (dešinėje) partizanų būris. Neorėdamas na metams buvo per susidurimą su striabais Bronius žuvo. Už Bronių partizanų veidu su motina Ona Jakubauskienė ir broliu Vytautu bei sesoriu Elena buvo ištremti į Tomsko srity.

1945 m. Bronių Jakubauskų (dešinėje) partizanų būris. Neorėdamas na metams buvo per susidurimą su striabais Bronius žuvo. Už Bronių partizanų veidu su motina Ona Jakubauskienė ir broliu Vytautu bei sesoriu Elena buvo ištremti į Tomsko srity.

1945 m. Bronių Jakubauskų (dešinėje) partizanų būris. Neorėdamas na metams buvo per susidurimą su striabais Bronius žuvo. Už Bronių partizanų veidu su motina Ona Jakubauskienė ir broliu Vytautu bei sesoriu Elena buvo ištremti į Tomsko srity.

1945 m. Bronių Jakubauskų (dešinėje) partizanų būris. Neorėdamas na metams buvo per susidurimą su striabais Bronius žuvo. Už Bronių partizanų veidu su motina Ona Jakubauskienė ir broliu Vytautu bei sesoriu Elena buvo ištremti į Tomsko srity.